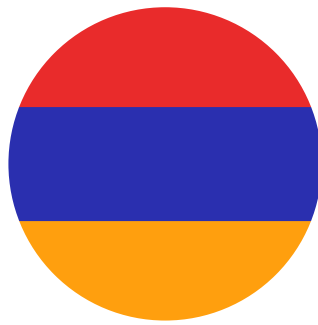

UPower

Co-funded by
the European Union

ԿԱՆԱՆՑ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԶԵՌՆԱՐԿՈՒԹՅՈՒՆ
ԱՄՓՈՓ ՆԿԱՐԱԳԻՐ
ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Ծրագիրը ֆինանսավորվում է Եվրամիության կողմից: Արտահայտված տեսակետներն ու կարծիքները, այնուամենայնիվ, պատկանում են միայն հեղինակ(ներին) և պարտադիր չէ, որ արտացոլեն Եվրոպական միության կամ Եվրոպական կրթության և մշակույթի գործադիր գործակալության (EACEA) տեսակետները: Ո՛չ Եվրամիությունը, ո՛չ EACEA-ն չեն կարող պատասխանատվություն կրել դրանց համար

2022-1-IE01-KA220-ADU-000089829

[u.power](#)

[u.powerproject](#)

www.upowererasmus.com

Co-funded by
the European Union

U ՀԱՅԱՍՏԱՆ

2,78 միլիոն

Բնակչության քանակը

61,0%

Բարձրագույն կրթություն ունեցող կանանց մասնաբաժինը

55,0%

Կանանց մասնաբաժինը

15,2%

Կանանց գործազրկության մակարդակը

46,71%

Ցածր կրթական մակարդակ

N/A

Կանանց երկարաժամկետ գործազրկության մակարդակը

Սոցիալական ձեռնարկությունների զարգացումը

Սոցիալական ձեռներեցությունը (ՍՁ) ձևավորվող հասկացություն է: Թեև օրենսդրական դաշտը, ընդհանուր առմամբ, նպաստում է ձեռներեցությանը, չկան հատուկ կանոնակարգեր, որոնք առնչվում են ՍՁ-ին կամ այս ոլորտում կանանց լիազորություններին: Սոցիալական ձեռներեցության հայեցակարգի շրջանակներում ՎՋԵԲ-ի Բիզնեսի աջակցման գրասենյակի կողմից 2017 թվականին փորձ է արվել հստակ սահմանում տալ ՍՁ-ին, իսկ այժմ՝ Իմփաքթ Հաբ Երևանի գլխավորությամբ: Այն նաև առաջարկություններ է ներկայացնում երկրում ՍՁ-ի զարգացման վերաբերյալ: Այնուամենայնիվ, այս պահին չի ակնկալվում, որ սա մշակված օրենսդրական նախաձեռնություն կլինի, և դրա հիմնական նպատակն է բարձրացնել ՍՁ-ի մասին իրազեկվածությունը պետական պաշտոնյաների շրջանում, ինչպես նաև պարզաբանել սոցիալական ձեռներեցությունը հանրության շրջանում: Կանանց ձեռներեցության և ՍՁ-ի, ինչպես նաև աջակցության ծրագրերի նկատմամբ աճող հետաքրքրության շրջանակներում, որոնք հիմնականում ֆինանսավորվում են միջազգային դոնորների կողմից, ինչպիսիք են Եվրոպական միությունը, USAID-ին և, որոշ դեպքերում, հայկական կազմակերպությունները, Հայաստանում մեծանում է ՍՁ-ի նշանակությունը:

Սոցիալական ազդեցության հիմնական ոլորտները

Զբաղվածություն և խոցելի խմբերի ինտեգրում, ինչպիսիք են հաշմանդամություն ունեցող մարդիկ, կանանց հզորացում, հատկապես քաղաքային կենտրոններից դուրս գտնվողների, հաշմանդամություն ունեցող երեխաների ծնողներին եկամուտ ստեղծելու ճկուն հնարավորություններ, համայնքի (գյուղերի) զարգացում և երիտասարդների հզորացում:

ՍՁ-ի հիմնական տնտեսական ոլորտները

Սպասարկման/հյուրընկալության ոլորտ (սրճարաններ և այլն); ձեռագործ նվերների, հուշանվերների և այլ

մանրուքների արտադրություն; գյուղատնտեսություն, ներառյալ վերամշակված ապրանքներ, ինչպիսիք են մուրաբաները, մեղրը և այլն:

Էկոհամակարգ - կանայք սոցիալական ձեռներեցության մեջ

Հայաստանում չկա թարմացված տեղեկատվություն երկրում սոցիալական ձեռնարկությունների թվի մասին, հատկապես այն սոցիալական ձեռնարկությունների, որոնք հիմնադրվել են կանանց կողմից:

U.POWER ծրագրի շրջանակներում փորձագետների հետ հարցազրույցները ցույց են տալիս, որ Հայաստանում սոցիալական ձեռնարկությունների ընդհանուր թիվը կազմում է մոտ 150, բայց դա անընդհատ փոխվում է, քանի որ երկրում մի շարք ինկուբացիոն ծրագրեր խրախուսում են նորերի ստեղծումը, մինչդեռ ավելի հները ժամանակի ընթացքում փակվում են: Փորձագետների ընդհանուր տեսակետն այն է, որ երկրում սոցիալական ձեռնարկությունների մեծ մասը հիմնված և ղեկավարվում է կանանց կողմից՝ մոտավորապես մինչև 75-80%: Այսպիսին է իրավիճակը երկրում այս ոլորտի զարգացման ամենասկզբից (մոտ 2016-17թթ.) և դրանից հետո չի փոխվել:

Հիմնական բացահայտումները կին սոցիալական ձեռներեցների վերաբերյալ

Մինչ կանանց ձեռներեցությունը Հայաստանում դանդաղորեն ձևավորվում է դոնորների կողմից ղեկավարվող տարբեր ծրագրերի շնորհիվ, բիզնես և առևտրային գործունեությունը դեռևս ընկալվում է որպես «տղամարդկանց մասնագիտություն»: Այնուամենայնիվ, պատկերը շատ տարբեր է, երբ խոսքը վերաբերում է ՍՁ-ներին: Հայաստանում կանայք սկսել են և կազմում են սոցիալական ընկերությունների ղեկավարների մեծամասնությունը, ինչը կարելի է բացատրել մի քանի պատճառներով.

Մ ՀԱՅԱՍՏԱՆ

1) ՍՁ-ներից շատերը սկսում են իրենց գործունեությունը որպես քաղաքացիական հասարակության կազմակերպություններ (սովորաբար ղեկավարվում են կանանց կողմից), այնուհետև վերածվում են ձեռներեցության՝ ֆինանսական կայունության կամ լրացուցիչ ազդեցության ապահովման միջոցներով: (2) ԵՄ-ի և այլ միջազգային դոնորների ֆինանսական աջակցության ծրագրերի առկայություն՝ հատկապես խրախուսելով նոր սոցիալական ձեռնարկությունների ստեղծումը: (3) Կանանց ընկալումը որպես սոցիալական ձեռներեցներ կարծրատիպային ենթադրությունը, քանի որ ՍՁ-ն ավելի շատ դիտվում է որպես այլ տեսակի բարեգործական աշխատանք, այլ ոչ թե որպես «իրական բիզնես», և որ կանայք, բնականաբար, ավելի հարմար են ՍՁ-ին, քան տղամարդիկ, քանի որ նրանք ավելի «հոգատար» են և, հավանաբար, նույնիսկ ավելի լավ են հասկանում իրենց համայնքներում առկա սոցիալական խնդիրները, քան՝ տղամարդիկ:

ԿԱՆԱՆՑ ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԶԵՌՆԵՐԵՑՈՒԹՅՈՒՆԸ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ԿԱՐՈՂ Է ՕԳՆԵԼ ՀԱՂԹԱՀԱՐԵԼ ԳԵՆԴԵՐԱՅԻՆ ԽՈՉԸՆԴՈՏՆԵՐՆ ՈՒ ԿԱՐԾՐԱՏԻՊԵՐԸ՝ ՑՈՒՑԱԴՐԵԼՈՎ ԿԱՆԱՆՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴՈՒԹՅԱՆ ԵՒ ԲԻԶՆԵՍ ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ:

Հիմնական խոչընդոտները

- Կանայք (և ընդհանրապես բոլոր սոցիալական ձեռներեցները) Հայաստանում բիզնես սկզբունքների հիմնավորված ըմբռնման կարիք ունեն: Այն դեպքերում, երբ նրանք գալիս են ՀԿ սեկտորից, նրանցից բավական ժամանակ է պահանջվում բիզնես մտածելակերպի անցնելու համար:
- Կանայք բախվում են իրենց ազատության և ժամանակի սահմանափակումների (հատկապես, եթե նրանք ունեն ընտանեկան պարտականություններ), ինչը նշանակում է, որ նրանք ավելի քիչ հնարավորություններ և ժամանակ ունեն նոր նախաձեռնություններով զբաղվելու հարցում:
- Կանայք բախվում են իրենց ազատության և ժամանակի սահմանափակումների (հատկապես, եթե նրանք ունեն ընտանեկան պարտականություններ), ինչը նշանակում է, որ նրանք ավելի քիչ հնարավորություններ և ժամանակ ունեն նոր նախաձեռնություններով զբաղվելու հարցում:

- Կանայք բախվում են ինքնավստահության հետ կապված խնդիրների, որոնք առաջացել են հասարակության մեջ ձևավորված կարծրատիպային վերաբերմունքի հետևանքով: Կինն ընկալվում է որպես որոշակի դեր ունեցող անձ (խնամող, տնային տնտեսուհի) և երբեմն չի հավատում այս դերերից դուրս աճելու իր կարողությանը:
- Թեև քաղաքականության մակարդակում խոչընդոտներ չկան, և Հայաստանում օրենսդրությունը հիմնականում գենդերային տեսանկյունից չեզոք է, սակայն, բոլոր ոլորտներում, մասնավորապես՝ բիզնեսում կանանց ավելի մեծ ներգրավվածության քարոզչության պակաս կա:

Անհրաժեշտ հիմնական գիտելիքները եվ հմտությունները

- Հիմնական հմտությունները ներառում են ստեղծագործականություն, նորարարություն, խնդիրների լուծում և ռիսկի դիմելու հմտությունը:
- Սոցիալական ազդեցության և կայունության հետ կապված գիտելիքներ և հմտություններ: Օրինակ, նրանք կարող են կարիք ունենալ զարգացնել սոցիալական խնդիրների խորը ըմբռնում, որոնք մտադիր են լուծել իրենց բիզնեսի միջոցով, ինչպես նաև ռազմավարություններ՝ չափելու և հաղորդելու իրենց սոցիալական ազդեցությունը:
- Կայուն բիզնես փորձառությունների հետ կապված հմտություններ, ինչպիսիք են ռեսուրսների արդյունավետությունը, թափոնների կրճատումը և պատշաճ աշխատանքային պայմանների ապահովումը:
- Ճկուն հմտություններ, ինչպիսիք են հաղորդակցությունը, առաջնորդությունը, բանակցությունները, նեթվորքինգը:
- Բիզնես հիմնելու և վարելու հիմնական գիտելիքներ, ներառյալ պրոդուկտի մշակումը, մարքեթինգը, վաճառքը, հիմնական ֆինանսները:

Շարժիչ ուժեր եվ հնարավորություններ

- Կանանց ձեռներեցության հիմնական շարժիչ ուժերը ներառում են անկախության ձգտումը, եկամուտ ստեղծելու անհրաժեշտությունը և սոցիալական խնդիրներ լուծելու ցանկությունը:
- Կառավարության և միջազգային կազմակերպությունների նախաձեռնություններ՝ խթանելու կին ձեռներեցների զարգացումը և երկրում ձեռներեցության բարենպաստ արժեքները:
- Երկրի բարենպաստ արժեքային համակարգը ձեռներեցության նկատմամբ: Հայաստանի կառավարությունը ձեռներեցությունը ճանաչում է որպես աշխատատեղերի ստեղծման և կայուն տնտեսական աճի հիմնական հենասյուն:

U ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Քաղաքականության առաջարկություն՝ ուղղված կանանց խրախուսմանը/հզորացմանը

Հայաստանում կանանց հզորացնելու համար քաղաքականություն մշակողները կարող են պաշտպանել գենդերային ավելի հավասարակշռված քաղաքականություն, առաջնահերթություն տալ կին ձեռներեցների համար ավելի լավ ֆինանսական հասանելիության ապահովմանը.

կառավարությունը կարող է աշխատել ֆինանսական հաստատությունների հետ՝ ստեղծելու հատուկ ծրագրեր և խթաններ կանանց համար: Նաև, կառավարությունը կարող է համագործակցել կրթական հաստատությունների և տվյալ ոլորտի ասոցիացիաների հետ՝ ապահովելու դասընթացներ, որոնք կօգնեն կին ձեռներեցներին զարգացնել իրենց բիզնես հմտությունները:

ՔԱՆԱՆԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ ՄՇԱԿՈՂՆԵՐ ԵՎ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ՀԱՍՏԱՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Հայաստանի Հանրապետության Ազգային ժողով
- Հայաստանի Հանրապետության Էկոնոմիկայի նախարարություն
- Հայաստանի Հանրապետության աշխատանքի և սոցիալական հարցերի նախարարություն

ՍԶ-Ը ՈՒՈՐՏԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆՈՂ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ ԵՎ ՑԱՆՑԵՐ

- Հայաստանի սոցիալական ձեռնարկատիրությունների ասոցիացիա
- Սոցիալական ձեռներեցների դպրոց ՍՊԸ

ՖԻՆԱՆՍԱԿԱՆ ԱԶԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԿԱՆ ԾՐԱԳՐԵՐ

- Իմփաթեթ Հար Երևան
- ՀԲԸՄ (Հայկական բարեգործական ընդհանուր միություն)
- VIA Ֆոնդ
- ՀԵԿԱ (Հայաստանի Երիտասարդ կանանց ասոցիացիա)
- Եվրամիության պատվիրակությունը Հայաստանում (EU4Business)

ՀՄՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԵՎ ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ՓՈՐՁԻ ԶԱՐԳԱՑՈՒՄ

- Զարթի՛ր կրթաթոշակ (տրամադրվում է Իմփաթեթ Հար Երևանի կողմից)
- Խթան սոցիալական ձեռներեցության հնկուբատոր (Կազա հիմնադրամ) – սոցիալական ձեռներեցության հնկուբատոր
- ԱՔՄԵԼ՝23 արբելեոագիտ ծրագիր (տրամադրվում է Իմփաթեթ Հար Երևանի կողմից)

ՄԵՆԹՈՐԻՆԳ, ՆԵՐԱՈՂՈՒ, ԻՐԱՎԱԲԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

- Հայաստանի սոցիալական ձեռնարկատիրությունների ասոցիացիա – կարող է աջակցել բայց ուղղակիորեն չի տրամադրում իրավաբանական խորհրդատվություն
- Իմփաթեթ Հար Երևան – անդամակցությունն ապահովում է մենթորների մուտքը

ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՄԱՆ ՀՆԱՐԱՎՈՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Սոցիալական ձեռներեցների դպրոց - ավարտին առաջարկում է սահմանափակ ֆինանսավորում մի քանի մասնակիցների համար

Գրականություն

- Միջազգային ֆինանսական կորպորացիա (2021), Կանանց ձեռներեցության ուսումնասիրություն Հայաստանում
- Սոցիալական ձեռներեցության հայեցակարգ, E-draft հարթակ, Իրավական ակտերի նախագծերի հրապարակման միասնական կայք
- Հայաստանի Հանրապետության վիճակագրական կոմիտե (2022).
- Trading Economics (2018)
- U.POWER ծրագրի Հայաստանի գեկույցը (տվյալների վերլուծություն և փորձագիտական հարցազրույցներ) «Ջինիշյան» հիշատակի հիմնադրամի (ԶՀՀ) կողմից
- Համաշխարհային բանկ (2021).

Վիճակագրական տվյալների աղբյուրներ

- DataReportal, Հայաստանի բնակչություն (2023)
- Առևտրային տնտեսագիտություն, կրթական մակարդակ, (2021, 2018)
- Հայաստանի Հանրապետության վիճակագրական կոմիտե (ARMSTAT) (2022).

UPower

ՀԱԶՈՂՎԱԾ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Բիլայֆ : Հաջողված պատմություն

BeeLife

**GAYANE SIMONYAN
(CEO)**

Ոլորտ : Գյուղատնտեսություն և
ազրոտորիզմ
facebook.com/beelifecandles

ՔԱՂՎԱԾ ԴԱՍԵՐ ԵՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

«Սոցիալական խնդիրը պետք է ի սկզբանե ներդրված լինի ձեռնարկության մեջ: Բիզնես գործունեության մի մասը պետք է լինի այդ խնդրի լուծումը»:

ՀԱԶՈՂՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԻՉ (ԶԵՌԲԵՐՎԱԾ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ)

ԼԵՐԿՈՒ տարվա ընթացքում դասընթացներին մասնակցել է 250 հոգի, որոնցից 85%-ը՝ կանայք: 75-80 կին անցել է գործնական վերապատրաստում, նրանցից շատերը սկսել են սիրողական մակարդակում զբաղվել մեղրի արտադրությամբ: Նրանցից 8-ը Բիլայֆի մեղր արտադրողների ցանցի մաս են կազմում՝ սերտորեն համագործակցելով սոցիալական ձեռնարկության հետ: Մեղվաբուծությունը համարվում էր մեռնող մասնագիտություն, շատ մեծահասակ մեղվապահներ կան: Այժմ երիտասարդ սերունդն է դրանով զբաղվում, և ավելի շատ կանայք են ներգրավված:

ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆԻ ԿԱՐՃ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Գայանեն այս խնդիրներին անձամբ է բախվել որպես Սպիտակի բնակիչ: Կանանց հանդեպ որպես համայնքի ակտիվ անդամների չկա հավատ: Նա ցանկանում էր հաղթահարել այդ կարծրատիպերը և ցույց տալ, որ կանայք կարող են հաջողակ լինել: Նա ցանկանում էր աջակցել կանանց՝ հաղթահարելու նաև իրենց սեփական կասկածները: Ի սկզբանե նա սովորել է լեզուներ և սկսել է աշխատել զբոսաշրջության ոլորտում, հետո սովորել է մեղվաբուծություն և այն համատեղել զբոսաշրջության ոլորտում իր նախնական փորձի հետ:

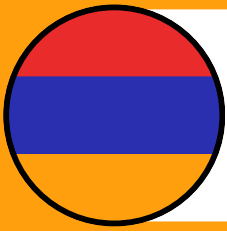
ՍԶ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿՆ Է.

Կանանց հզորացում մեղվաբուծության միջոցով՝ «BeeLife»-ը նրանց տրամադրում է շարունակական ուսուցում և վարպետության դասեր, լավ որակի սարքավորումներ և նյութեր՝ իրենց ինքնարժեքով, որպեսզի օգնի կանանց հիմնել իրենց սեփական փեթակները:

Նրանք նաև մեղրը գնում են կանանցից և վերամշակում այն՝ ստանալով մթերքներ, ինչպիսիք են վերամշակված ուտելի մեղրամթերք, մեղրից պատրաստված մոմեր և այլն, որոնք նրանք վերավաճառում են շուկայում: Շահույթն ուղղվում է ծառատունկին՝ շրջակա միջավայրը պահպանելու համար:

ՄԵԶԲԵՐՈՒՄ ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆԻ ԿՈՂՄԻՑ

ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԲԻԶՆԵՍԸ ԿԵՆՍԱԿԵՐՊ Է, ԱՅՆ ԶԵՌՆԱՐԿԱՏԻՐՈՋ ԱՆՀԱՏԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՄԻ ՄԱՍԸ Է ԿԱԶՄՈՒՄ: ՍՈՑԻԱԼԱԿԱՆ ԶԵՌՆԵՐԵՑՆԵՐՆ ԻՐԵՆՑ ՀՈԳԻՆ ԵՆ ԴՆՈՒՄ ԴՐԱ ՄԵՋ ԵՒ ՍՏԱՆՈՒՄ ԱՅՆ ՄԱԿԱՐԴԱԿԻ ԲԱՎԱՐԱՐՎԱԾՈՒԹՅՈՒՆ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Բոհեմ արվեստանոց թեյարան : Հաջողված պատմություն

GOHAR MNATSAKANYAN (CEO)

Ոլորտ: Զբոսաշրջություն/
հյուրընկալություն/մշակույթ
[facebook.com/bohemsevan](https://www.facebook.com/bohemsevan)
www.bohem.am

ՔԱՂՎԱԾ ԴԱՍԵՐ ԵՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

«Երբ երազանք ունես, շտապիր այդ առաջին քայլն անել, որպեսզի այն գործի դնես, դրանից հետո ավելի հեշտ կլինի»:

ՀԱԶՈՂՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԻՉ (ԶԵՌԲԵՐՎԱԾ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ)

Հիմնադրման օրվանից ի վեր՝ Բոհեմն իր տարածքում հյուրընկալել է 20,000 մարդ և կազմակերպել շուրջ 500 միջոցառում. ավելի շատ մարդիկ են մասնակցում այդ միջոցառումներին: Իրական ազդեցությունը, անշուշտ, անհատական մակարդակի վրա է այն երիտասարդների վրա, ովքեր որոշել են մնալ քաղաքում և այնտեղ շարունակել իրենց կարիերան արվեստի ոլորտում՝ հեռանալու փոխարեն:

ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆԻ ԿԱՐՃ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Գոհարն ավարտել է Գեղարվեստի պետական ակադեմիան և դասավանդում է Գեղագիտության ազգային ինստիտուտի Սևանի մասնաճյուղում: Նա երկու այլ աղջիկների հետ 2008 թվականին հիմնել է «Սևանի երիտասարդական ակումբ» ՀԿ-ն և երիտասարդության խնդիրները դիտարկել որպես իրենց հիմնական առաքելությունը՝ լրումն իրենց քաղաքի մոտ գտնվող Սևանա լճի շրջակա միջավայրի պահպանության: ՀԿ-ն ներգրավված է եղել տարբեր նախագծերում, որոնցից մեկն անցել է ՍԶ ինկուբացիոն ծրագրի միջոցով, որտեղ ծնվել է Bohem-ի գաղափարը:

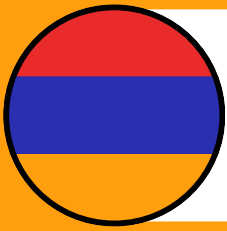
ՍԶ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ.

Սա հարթակ է Սևանում և համայնքում մշակութային կարիերա ունեցող երիտասարդների զարգացման համար: Բոհեմն ամեն տարի ունենում է որոշ հաջողության պատմություններ այն երիտասարդների վերաբերյալ, ովքեր արվեստում և երաժշտության բնագավառում կարիերա են սկսել և որոշել մնալ:

Սևանում մայրաքաղաք գաղթելու կամ Հայաստանից հեռանալու փոխարեն: Կան որակական տվյալներ, թե ինչպես է Բոհեմն օգնել բազմաթիվ երիտասարդների կյանքում փոփոխություններ մտցնել: Ամբողջ շահույթն ուղղվում է Սևանի երաժշտական փառատոնին, որն անցկացվում է ամեն տարի:

ՄԵԶԲԵՐՈՒՄ ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆԻ ԿՈՂՄԻՑ

ԵԹԵ ԴՈՒՔ ՀԱՎԱՏՈՒՄ ԵՔ ՈՐԵԻԷ ԳԱՂԱՓԱՐԻ, ԱՊԱ ՊԵՏՔ Է ԳՆԱՔ ԴՐԱ ՀԵՏԵՒԻՑ, ՆՈՒՅՆԻՍԿ ԵԹԵ ԶԵՐ ԱՄԲՈՂՋ ՀԱՄԱՅՆՔԸ ԶԵՋ ԱՍԻ, ՈՐ ԵՐԲԵՔ ՀԱԶՈՂՈՒԹՅԱՆ ՉԵՔ ՀԱՍՆԻ:

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Սորս հիմնադրամ: Հաջողված պատմություն

**MARINA PARAZYAN
(CEO)**

Ոլորտ: Արտադրություն/կահույք

facebook.com/SourceFoundation.am

www.sourcefoundation.am

ՔԱՂՎԱԾ ԴԱՍԵՐ ԵՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴՆԵՐ

«Դուք պետք է շարունակեք սովորել: Ես ունեցել եմ դիզայներ/ճարտարապետի գիտելիքներ, բայց ես ստիպված էի շատ բան սովորել որպես ղեկավար իմ սեփական բիզնեսի վարման ընթացքում: Ես ուսումնասիրել եմ այս ամենը վերջին 6 տարիների ընթացքում»:

ՀԱԶՈՂՈՒԹՅԱՆ ՑՈՒՑԻՉ (ԶԵՌԲԵՐՎԱԾ ԱՐԴՅՈՒՆՔՆԵՐ)

Հայաստանում հատուկ կարիքներով երեխաների համար կահավորվել է մինչև 30 կենտրոն, որոնք ընդհանուր առմամբ սպասարկում են ավելի քան 1500 երեխայի: Սորս Փրոդաքշնը հիմնել է նաև «կահույքի գրադարան», որը տարեկան սպասարկում է ավելի քան 1000 երեխայի՝ վաճառելով/տրամադրելով տանն անհրաժեշտ կահույք: Այս տարիների ընթացքում 120 երեխա կահույք է նվեր ստացել: Սոցիալական ձեռնարկությունում աշխատում են հատուկ կարիքներով երեխաների 9 ծնող:

ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆԻ ԿԱՐՃ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

Մարինան մասնագիտությամբ ճարտարապետ և դիզայներ է և անցել է տարբեր եվրոպական կոնֆերանսներ և կենտրոններ, որոնք կենտրոնացած են հատուկ կարիքներ ունեցողների համար նախատեսված կահույքի դիզայնի վրա: Նա ունի հաշմանդամ աղջիկ, ով ախտորոշումը ստացել է 2 տարեկանում (13 տարի առաջ) և Մարինան դժվարություններ է ունեցել անհրաժեշտ կահույք գտնել: Այս ամենը ստիպեց Մարինային հանգել որոշման, որ Հայաստանում մարդիկ պետք է կարողանան նմանատիպ կահույք արտադրել՝ դրսից ներկրելու փոխարեն:

ՍԶ-Ի ՀԻՄՆԱԿԱՆ ՆՊԱՏԱԿԸ.

Հաշմանդամություն ունեցող անձանց և նրանց ընտանիքներին ինտեգրել արտադրական գործընթացներում՝ հաշմանդամություն ունեցող երեխաների համար մասնագիտացված կահույքի արտադրության համար: Այս սոցիալական ձեռնարկության

ազդեցությունը երկու մակարդակի վրա է: Ուղղակի շահառուների առաջին խումբը հաշմանդամություն ունեցող երեխաներն են: Սոցիալական ձեռնարկությունը արտադրում է մասնագիտացված կահույք հատուկ կարիքներով երեխաների համար: Անմիջական շահառուների երկրորդ խումբը բաղկացած է հաշմանդամություն ունեցող երեխաների այն ծնողներից, ովքեր սոցիալական ձեռնարկության կողմից արտադրական գործընթացում ներգրավված են:

ՄԵԶԲԵՐՈՒՄ ԳԼԽԱՎՈՐ ՏՆՕՐԵՆԻ ԿՈՂՄԻՑ

ՄԵՐ ԾՆՈՂՆԵՐՆ ՈՒՆԵՆ ՀԱՇՄԱՆԴԱՄ ԵՐԵԽԱՆԵՐ ԵՒ ՍԻՐՈՒՄ ԵՆ ԱՇԽԱՏԵԼ ՄԵԶ ՀԵՏ ՈՉ ՄԻԱՅՆ ԱՅՆ ՊԱՏՃԱՌՈՎ, ՈՐ ՆՐԱՆՔ ՈՒՆԵՆ ԿԱՅՈՒՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔ, ԱՅԼ ԱՅՆ ՊԱՏՃԱՌՈՎ, ՈՐ ՆՐԱՆՔ ԱՐԺԵՔ ԵՆ ՍՏԵՂԾՈՒՄ ՆՈՒՅՆ ԴԺՎԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻՆ ԲԱԽՎՈՂ ՄՅՈՒՄ ԾՆՈՂՆԵՐԻ ՀԱՄԱՐ:

UPower

2022-1-IE01-KA220-ADU-000089829

[u.power](#)

[u.powerproject](#)

www.upowererasmus.com

Co-funded by
the European Union